

Asia: VN/682/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta.

Lausuntomme on samasanainen Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry:n lausunnon kanssa.

Esityksen mukaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen verotaulukkoa muutettaisiin siten, että parafiinisen dieselöljyn laatuiperusteisesta veronalennuksesta luovuttaisiin vaiheittain. Muutos kohdistuisi energiasäiltöveroon, josta ei enää myönnettäisi mainitulle polttoainelaadulle 5 sentin suuruista alennusta litraa kohden. Kyseinen veronkorotus kohdistuisi niin fossiiliseen kuin uusiutuvaankin parafiiniseen dieselöljyyn.

Ehdotettu muutos toteutettaisiin esityksen mukaan kolmessa portaassa vuosien 2021, 2022 ja 2023 alussa. Muutos nostaisi dieselöljyn kokonaisverotusta 115 miljoonalla eurolla vuosittain siinä vaiheessa, kun alempi verokanta on poistettu kokonaan. SKAL:n arvion mukaan kuljetusyritysten verotaakka kiristyisi muutoksen myötä Suomessa noin 60 miljoonalla eurolla vuodessa.

Hallituksen esitysluonnoksessa esitetään paljon epävarmuustekijöitä sen suhteen, millaisia vaikutuksia veronkorotuksella on dieselöljyn pumppuhintaan. Esitysluonnoksen mukaan dieselöljyn arvonlisäveroton pumppuhinta nousisi muutoksen johdosta noin 2,4 senttiä litralta. Tähän arvioon perustuen kuljetuskustannukset nousisivat muutoksen myötä yli 30 miljoonalla eurolla vuosittain. Kustannusten nousu voi olla tätä enemmänkin.

Vuonna 2021 biopolttoaineiden jakeluvaikeudessa luovutaan niin sanotusta kaksoislaskennasta. Tästä aiheutuu hallituksen esitysluonnoksen mukaan lisäkustannuksia alan toimijoille, mikä lisää samalla myös kuljetuskustannuksia tämän esitetyn veronkorotuksen lisäksi.

Polttoaineveronkorotukset Suomessa ovat johtaneet tilanteeseen, jossa maanteiden tavaraliikenne maksaa polttoaineveroja vuosittain noin 700 miljoonaa euroa. Tämä on yli 10 % alan liikevaihdosta. Tilanne asettaa suomalaiset kuljetusyrietykset heikompaan asemaan suhteessa ulkomaiseen kilpailuun.

Logistiikkayritysten Liitto ei pidä esityksessä ehdotettua muutosta perusteltuna. Veronkorotus on haitallinen useastakin syystä:

1) Parafiinisen dieselin aromaattista dieselöljyä alempi verokanta toimii ohjausvaikutukseltaan juuri tarkoitetulla tavalla. Vuonna 2019 kaikkiaan 77 % kulutetusta dieselöljystä on ollut laadultaan parafiinista. Parafiinisen dieselin suuri osuus vähentää dieselautojen haitallisia päästöjä ja parantaa siten ilmanlaatua. Am-mattimaisessa tavaraliikenteessä olevien kuorma-autojen keski-ikä on noin 10 vuotta, eikä vanhemmassa kuljetuskalustossa ole sellaisia päästöjen vähentämislaitteita, jotka korvaisivat polttoaineen laadulla saavutettavan päästöjen vähennyshyödyn.

2) Kaikki Suomessa myytävä uusiutuva diesel on laadultaan parafiinista. On päästövähennystavoitteiden vastaista kohdistaa veronkorotuksia ympäristön kannalta vähiten haitallisiin polttoaineisiin.

3) Muutos nostaa kuljetuskustannuksia hyvin hauraassa taloudellisessa tilanteessa. Yhteiskunnassa pyritään koronan aiheuttaman laman vuoksi kaikkiin keinoin varmistamaan sitä, että yritysten toimintakyky säilyy. On ristiriitaista ja Suomen edun vastaista kaataa yhden yhteiskunnan kannalta kriittisen toimialan kannettavaksi veronkorotusten muodossa lisäkustannuksia puolen vuoden välein (edellinen dieselöljyn veronkorotus tuli voimaan 1.8.2020, mikä aiheutti noin 80 miljoonan euron vuotuisen lisälaskun maanteiden tavaraliikenteelle).

Logistiikkayritysten Liitto huomauttaa, että mikäli parafiinisen dieselin alemman verokannan poistaminen nähdään välttämättömänä esimerkiksi EU-säädösten vuoksi, on muutos mahdollista toteuttaa kustannusneutraalisti alentamalla vastaavalla määrällä aromaattisen dieselin verokantoja. Koska näin ei esitetä, on kyse tosiasiaa jälleen uudesta polttoaineveron korotuksesta. Tämä lisää logistisia kustannuksia ja heikentää Suomen kilpailukykyä.

Logistiikkayritysten Liitto esittää, että ehdotuksessa esitettyä veronkorotusta ei toteuteta tässä taloudellisessa tilanteessa. Jotta polttoaineveron korotuksilla ei heikennetä Suomen kustannuskilpailukykyä, tulee ensin valmistella hallitusohjelmassa linjatun ammattibiodieselin käyttöönotto. Mikäli parafiinisen dieselin alemman verokannan poisto nähdään objektiivisista syistä välttämättömänä, tulee muutos verokantoihin toteuttaa kustannusneutraalisti ilman verotason keskimääräistä nousua.

Liittomme vetoaa voimakkaasti tässä tilanteessa Suomen hallitukseen. Kuljetusyritykset ovat koronakriisin keskellä toiminnallaan varmistaneet yhteiskunnan kriittisiä toimintoja, kuten ruokahuoltoa. Tätä on tehty haastavissa olosuhteissa, jotka ovat aiheuttaneet suoria lisäkustannuksia kuljetusyritysten kannettavaksi. Nyt käsillä oleva taloudellinen kriisi koettelee myös maanteiden tavaraliikennettä. On kohtuutonta, että tässä tilanteessa yhdelle toimialalle kohdistetaan kymmenien miljoonien eurojen veronkorotuksia.

Aaltonen Pekka
Logistiikkayritysten Liitto ry